

Iskanje rešitve za Vietnam

Medtem ko še nič ne kaže, da bi ostra ofenziva, ki so jo vietkongoške uporniške sile pred nekaj tedni začele izvajati proti ameriškim in južnovietnamskim silam, kmalu prenehala, se v svetu razvija živahna diplomatska dejavnost, v ospredju katere so prizadevanja, da se najde rešitev za nesrečni Vietnam. Pred kratkim je glavni tajnik Združenih narodov U Tant zaključil dolgo potovanje po Aziji in Evropi. Med potovanjem se je sestel s sovjetskim ministrskim predsednikom Kosiginom, z angleškim ministrskim predsednikom Wilsonom in s preds. De Gaullem. Te dni pa je obiskal še predsednika Johnsona, kateremu je posredoval svoje vtise in — kot se zdi — tudi predloge za rešitev vietnamskega vprašanja. Kot poroča svetovni tisk, je U Tant baje Johnsonu predložil načrt, ki v bistvu vsebuje tri točke, na osnovi katerih lahko pride do mirovnih pogajanj. Amerikanci bi morali prenehati z bombardiranjem Severnega Vietnama; ta bi v zameno prenehal pošiljati pomoč upornikom v Južnem Vietnamu; pri pogajanjih za ureditev spornih vprašanj pa bi moralo sodelovati tudi osvobodilno gibanje (Vietkong), kar pomeni, da bi ga Amerikanci in sedanja južnovietnamska vlada morali priznati za enakopravnega partnerja.

Po prvih poročilih in komentarjih, ki so izšli po srečanju med Johnsonom in U Tantom, kaže, da predlogi glavnega tajnika ZN niso prodrli. Amerikanci baje menijo, da ne nudijo dovolj trdnih jamstev za začetek res konstruktivnih pogajanj. Opazovalci trdijo, da je ameriška vlada danes bolj pozorna na diplomatsko dejavnost nekaterih držav kot na prizadevanja U Tanta, pri čemer opozarjajo na primer na zadnje srečanje med švedskim zunanjim ministrom in nekim vplivnim diplomatom iz Severnega Vietnama, na obisk skupine severovietnamskih odposlancev pri zunanjem ministru Fanfaniju, na obisk švicarskega veleposlanika v Pekingu pri vladi v Pekingu in na številne druge znake, ki kažejo, da si tudi Severni Vietnam tako ali drugače prizadeva za doseg miroljubne rešitve krize.

Po drugi strani prav potek zadnje ofenzive ponovno jasno dokazuje, da v Vietnamu ni možna nobena vojaška rešitev, temveč da so tu nujna prizadevanja za doseg politične rešitve. Toda ker politična rešitev nujno pomeni kompromis, bodo prizadevanja prizadetih strank morala težiti za tem, da bo ta kompromis časten za vse.

SOVJETSKO BOJNO LADJEVJE V SREDOZEMLJU SE KREPI

Sovjetska zveza še dalje krepi svoje bojne ladje v Sredozemlju. Zdaj mu je pridružila še lovsko torpedovko za izstreljevanje raket. Štiri take ladje in ladja-delavnica so zasidrane v Aleksandriji v Egiptu.

V AZIJI GROZI »DRUGA FRONTA«

Cyrus Vance, izredni poslanec predsednika Johnsona v Južni Koreji, ki se je vrnil te dni v Washington, je mnenja, da je nevarnost, da bi odprli komunisti še letos v Aziji »drugo fronto« proti Združenim državam in sicer na Koreji. Politični opazovalci pa so mnenja, da more vojna tam spet izbruhniti vsak hip. Zadnje dni se sicer manj govori o ladji »Pueblo«, toda to še ni dober znak, prej obratno. Napetost se večja. Zastopniki obeh strani, ki se pogajajo na sestankih v Pan Mun Jomu za vrnitev ladje in moštva, si izmenjavajo ostre obtožbe in grožnje.

PRIPRAVE NA GVERILSKO VOJSKOVANJE

Kot je povedal Cyrus Vance Johnsonu, so organizirali Severni Korejci posebni vojaški zbor za gverilsko vojskovanje, ki šteje 20.000 mož. Ti naj bi vdrali v sovražnikovo zaledje in izvajali sabotažne in teroristične akcije, kakor je bil nedavni vdor skupine 31 gverilcev v Seul. Baje so hoteli umoriti južnokorejskega predsednika Parka. V gverilski zbor spada med drugim 124. severnokorejska brigada, ki jo sestavlja 2500 mladih častnikov, samih članov korejske komunistične stranke in ideološko sfnatiziranih do skrajnosti. Nekateri od teh gverilskih oddelkov razpolagajo baje tudi s hidroplani za izkrcavanje za sovražnimi črtami.

Američane je vznemirilo dejstvo, da je mogla skupina tistih 31 teroristov prestopiti frontno črto (ki je zdaj hkrati črta premirja na Koreji) in se pretihotapiti čez ozemlje, ki ga straži 2. ameriška divizija, ne da bi bili opaženi. Odpovedal je tudi elektronski alarmni sistem na meji med obema deloma Koreje. Teroristi so namreč prerezali žice »sistema« in jih nato spet zvezali, tako da ameriške obhodnice drugo jutro niso ničesar opazile. Ameriški strokovnjaki zdaj trdijo, da so popravili zadrženo »napako« v alarmnem sistemu, ki je to omogočila. Ves ta »alarmni« sistem pa, kot kaže, v bistvu ni drugega kot čisto navadne naelektrene žice, le da je dobil bolj imenitno ime.

Terorist, ki so ga v Seulu živega ujeli, je povedal, da je skupina potovala tri noči do Seula in da je vsako noč prehodila povprečno po 35 kilometrov. Oblečeni so bili v južnokorejske uniforme. Vsak je nosil po 30 kilogramov eksploziva, orožja in municije.

POTEZE PEKINGA

Južnokorejske vojaške in vladne kroge je ta akcija precej vznemirila, posebno pa poročila o velikem gverilskem zboru Severnih Korejcev. Komunisti se najbrž priprav-

ljajo, da začno v Južni Koreji gverilsko vojskovanje po vzgledu Vietkonga. Johnsonov posebni poslanec pa je predsedniku Parku zagotovil, da Združene države Južne Koreje ne bodo pustile na cedilu, če se spet začno sovražnosti. Obljubil je takojšnjo dobavo topništva in posebno orožja za boj proti gverilcem. Baje je tudi izjavil, da so Združene države svoj čas res privolile v »status quo« na Koreji, da pa ga zdaj zavračajo in so pripravljene na nove vojaške poteze Pekinga v Aziji, bodisi da je to na Koreji ali v Burmi in vzdolž meja z Indijo.

Eno je gotovo: če se vojna v Vietnamu ne bo kmalu končala, bo nujno prišlo do razširjenja vojne tako v Vietnamu samem kot tudi na drugih toriščih v Aziji, predvsem na Koreji. Incident z ladjo »Pueblo« je zlovesč znak za to. In pri tem ni videti, kako bi bilo mogoče to preprečiti, kljub tolikim pobudam z vseh strani, da bi prišlo do pogajanj med Hanojem in Američani. Zahodnih političnih in vojaških opazovalcev se vedno bolj polašča neprijetni občutek, da Američani izgubljajo potrpljenje in hladnokrvnost in si skoro želé razširitve vojne, da bi lahko dokazali svojo pravo vojaško moč in privedli stvari do neke odločitve; prepričani so seveda, da bo ta odločitev v njihov prid.

ZVITI RAČUNI MAO TSE TUNGOVE KITAJSKJE

Značilno pa je, da se Mao Tse Tungova Kitajska skrbno pazi, da se ne bi direktno zapletla v vojno z Američani. Pač pa si najbrž prizadeva na vse kriplje, da bi spet sprožila vojno proti Američanom na Koreji in zapletla vanjo Sovjetsko zvezo. S tem bi se ji izpolnila najbolj vroča želja: da bi videla ta dva nasprotnika v medsebojnem izčrpavajočem merjenju sil. Verjetno je celo, da si Kitajska veliko bolj želi poraza in izčrpanja Sovjetske zveze kot Američanov, kajti svojega glavnega sovražnika vidi danes Kitajska v Rusiji in ne v Združenih državah. Z njimi nima direktnih mej in zato bi se lahko vsak hip sporazumela za mir in sožitje pod temi ali onimi pogoji. Združene države so ji v normalnih razmerah celo nujno potrebne za pomoč pri njenih velikanskih nalogah industrializacije in tehničnega napredka. Rusija pa ji je politično in ozemeljsko na poti; od nje bi rada odtrgala velik kos Sibirije in srednje Azije, za razširitev svojega preozkega etničnega prostora.

Na Daljnem vzhodu se tako igra silovito napeta in zapletena igra v troje, v kateri imata poleg orožja veliko vlogo tudi zvi-

(Nadaljevanje na 2. strani)

RADIO TRST A

• NEDELJA, 25. februarja, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rujanu; 10.15 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu; 11.15 Oddaja za najmlajše: »Prigode debele Johance«. Mladinska radijska igra, napisal Mirko Mahnič. Vodi Lojzka Lombard; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Glasba po željah; 13.30 Nadaljevanje glasbe po željah; 14.30 Nedeljski vestnik; 14.45 Od Sanrema do Sanrema; 15.30 »Zabojček«. Radijska drama, napisal Luciano Codignola, prevedla Desa Kraševc. Igra R. O., režira Stana Kopitar; 17.30 Prijatelji zborovskega petja, pripravila Janko Ban; 18.00 Koncert v miniaturo; 19.15 Sedem dni v svetu; 20.30 Pod farnim zvonom župne cerkve v Škednju (Sergij Canciani); 22.10 Sodobna glasba.

• PONEDELJEK, 26. februarja, ob: 11.40 Radio za šole (za srednje šole); 12.10 Pomenek s poslušavkami; 13.30 Priljubljene melodije; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.40 Radio za šole (za srednje šole); 18.30 Iz Chopinovega in Von Einemovega opusa; 19.30 Moj prosti čas; 22.30 Slovenski solisti. Pianistka Jelka Suhadolnik-Zalokar. Ivo Šček; Sedem slik.

• TOREK, 27. februarja, ob: 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.00 Pod farnim zvonom župne cerkve v Škednju (Sergij Canciani); 17.20 Slovensčina za Slovence, pripravila prof. Martin Jevnikar; 17.40 Bruno Nice: Veliki pomorščaki: »Prva potovanja okoli sveta«, prevedel Gojmir Budal; 17.50 Pojeta Dario in Darko s triom Bordon; 18.30 Koncertisti naše dežele. Pianist Gojmir Demšar. Giulio Viozzi; Impromptu. Matija Bravničar: Spominski list; 18.50 »Du se ne be šjemo u puste«, pripravila Lelja Rehar. Izvaja R. O.; 19.10 Plošče za vas — quiz oddaja, pripravila Danilo Lovrečič; 20.35 Giovanni Battista Pergolesi: »Služabnica gospodarica«, dva intermezza; 21.35 Veliki pustni ples.

• SREDA, 28. februarja, ob: 11.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol); 12.10 Brali smo za vas; 17.20 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica; 17.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol); 18.00 Maurice Larcange in njegov ansambel Musette; 18.30 Ljudske pesmi: »Ta hora ta Caninawa«, pripravila Zmaga Kumer; 19.10 Zdravniška posvetovalnica, (dr. Rafko Dolhar); 20.35 Simfonični koncert; 21.25 Za vašo knjižno polico; 22.25 Mazurke Frederica Chopina.

• CETRTEK, 29. februarja, ob: 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.00 Tri in ena — sobotni variete. Besedilo Danila Lovrečiča; 17.20 Pregled zgodovine italijanskega slovtva: Marija Kacin: »Razsvetljenstvo v Italiji«; 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. Primož Ramovš: Koncert za klavir in orkester. Orkester Radiotelevizije iz Ljubljane vodi Uroš Prevorsek. Solist Pavel Šivic; 19.10 Pisani balončki; 20.35 »Njene muhe«. Komedijska v dveh dejanjih, napisal Alfred de Musset, prevedel Ivan Savli. Igrajo člani Slovenskega gledališča v Trstu, režira Majda Skrbinšek; 22.30 Skladbe davnih dob brazilskih skladateljev.

• PETEK, 1. marca, ob: 11.40 Radio za šole (za drugo stopnjo osnovnih šol); 12.10 Gospodinja nakupuje; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.40 Radio za šole (za drugo stopnjo osnovnih šol); 18.30 Otroški zbor iz Lesc pod vodstvom Karla Boštjančiča; 19.00 Novele XX. stoletja: Luigi Santucci: »Pred velikim postom«, prevedel Franc Jeza; 19.30 Postni govori: Mons. Janez Vodopivec: »Vsakdanje življenje in izkušnje v luči vere«, ureja mons. Lojze Škerl; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert operne glasbe; 22.30 Komorne skladbe skladateljev naše dežele.

• SOBOTA, 2. marca, ob: 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 13.30 Semeni plošč; 14.45 Pojeta Sheila in Sergio Endrigo; 15.00 Glasbena oddaja za mladino; 16.00 Avtoradio — oddaja za avtomobiliste; 16.10 Pregled slovenske dramatike. Pripravila Jože Peterlin in Josip Tavčar. Socialna drama Etbina Kristana in Adolfa Robide; 17.20 Dialog — Cerkev v sodobnem svetu; 17.40 Otrokov pravljčni svet: »Zlata ribica«, ruska pravljica. Bere Leli Nakrst; 19.10 Družinski obzornik, pripravila prof. Ivan Theuerschuh; 19.30 Sestanek s »Fansi«; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 »Žrtev spovedne molčečnosti«. Napisal Josef Spillman, dramaturgiral Tončka Curk. Prvi del: »Prijeten obisk«; 21.40 Vabilo na ples; 22.40 Za prijeten konec tedna.

Nadaljujejo se mirovne pobude za Vietnam

Četudi se v Južnem Vietnamu nadaljujejo še hudi boji, so se povečale verjetnosti, da bo vendarle prišlo do mirovnih pogajanj, ker vedno bolj prodira spoznanje, da je zašel ves položaj v Vietnamu v slepo ulico, ker ne morejo vojaško zmagati niti Združene države niti Vietkong.

Upanje, da bo le prišlo do poravnave s pogajanj, sta potrdili predvsem dve novi dejstvi. V Rim sta prispela pred časom dva Ho Či Minhova posebna odposlanca, da bi ministru Fanfaniju, ki se je ponudil za posredovavca, razložila stališče Severnega Vietnama. Fanfani pa si je za te razgovore, ki naj bi bili ostali tajni, a so jih razkrile časnikarske indiskretnosti predvsem s strani italijanskih komunistov, pridobil pristanek predsednika Johnsona. To je prvič, da so prišli severnovietnamski diplomati v Evropo, da bi govorili o miru. Vsebinska razgovorov bo sporočena Washingtonu.

V Stockholm pa je prispel iz Moskve glavni severnovietnamski diplomat v Evropi, Nguyen Tho-chan. V Moskvi je njegov stalni sedež. Menijo, da bo imel v Stockholmu razgovore s švedskimi in morda tudi drugimi diplomati, ki so pripravljeni posredovati za mir.

NOVI POVELJNIKI

Vlada je imenovala nove vrhovne poveljnike glavnega stana obrambe, glavnega stana vojske, glavnega stana letalstva in karabinjerjev.

Za poveljnika glavnega stana obrambe je imenovan general armadnega zbora Guido Vedovato, za poveljnika glavnega stana vojske general Enzo Marchesi, za poveljnika glavnega stana letalstva letalski general Duilio Fanali in za glavnega poveljnika karabinjerjev general Luigi Forlenza.

Atentat na jugoslovansko veleposlaništvo v Parizu

V pritličju jugoslovanskega veleposlaništva v Parizu se je v nedeljo, 18. t. m., zvečer razpočil peklenjski stroj, ki je povzročil eno smrtno žrtev in huje ali laže ranil dvanajst oseb. Eksplozija je nastala v klubskih prostorih, kjer je precejšnje število jugoslovanskih delavcev in drugih izseljencev, ki so zdaj v Franciji, prisostvovalo predvajanju nekega jugoslovanskega filma. Takoj ob eksploziji se je zdelo, da je nesrečo povzročila okvara ogrevalne ali plinske napeljave, a gasilci so kmalu ugotovili, da gre za teroristični atentat, ker so v klubskih prostorih našli nekaj ostankov peklenjskega stroja. Smrtna žrtev je mlad delavec iz Makedonije. Nošen član diplomatskega osebja ni bil ranjen.

Zločinski napad so — kot vse kaže — pripravili in izvedli ljudje, ki se zbirajo okrog hrvaških emigrantskih organizacij ustaškega izvora in o katerih je že dolgo znano, da je nasilje glavno sredstvo njihovega političnega boja. Zato vsa resnično demokratična javnost ta zločin odločno obsoja in se hkrati čudi, kako je mogoče, da imajo v vseh pogledih propadli ostanki nekdanjega ustaškega fašističnega gibanja še kakšen vpliv na mlade generacije hrvaškega ljudstva, na tiste, ki v zadnjih letih iščejo zaposlitve v tujini. Očitno je namreč, da izvršilci atentata niso bili kaki aktivni ustaši, kajti ti so vsi že osiveli, telesno be-

POLEMIKE GLEDE NOVEGA VOLIVNEGA ZAKONA

Sredinsko-leva vladna večina hoče doseči, da bi bil sprejet še v tej zakonodajni dobi zakon, ki bi skrajšal razdobje volivnega boja od 70 na 50 dni, iz praktičnih razlogov, ker volivni boj dokaj vznemiri redni potek življenja v državi in je drag. Vendar so politični strokovnjaki pesimisti o tem, da bo mogoče doseči v tem zakonodajnem razdobju odobritev tega zakona. Tako leva kot desna opozicija se mu sicer načelno ne upirata, vendar vežeta svoj pristanek nanj na pogoje, o katerih vlada meni, da jih ne more sprejeti.

Opoziciji zahtevata med drugim sklenitev sporazuma, po katerem bi imele opozicionalne skupine med volivnim bojem enako možnost propagande po radiu in televiziji kot vladna večina. O tem se vodi zdaj polemika v časopisju.

NENNIJU GRE NA BOLJE

Predsednik republike Saragat je obiskal v ponedeljek v rimski kliniki Pietra Nennija, ki je bil prejšnji ponedeljek operiran na prostati, a je že na poti okrevanja. Zdravniki so označili njegovo stanje za zelo dobro. Za danes so napovedali že njegovo odpustitev iz bolnišnice.

264 MRTVIH OD POTRESA NA SICILIJI

Med ruševinami vasi Gibellina na Siciliji so našli v ponedeljek še 10 trupel in jih odkopali, 15 pa so jih ugotovili in so jih začeli odkopavati v torek. Pet najdenih trupel pripada isti družini Crivello: oče, mati in trije otroci. Med ostalimi sta dve sestri.

S tem se je povečalo število ugotovljenih mrtvih zaradi potresa na Siciliji na 264. Samo v Gibellini je zahteval potres 81 smrtnih žrtev, v Montevagu pa celo 90.

težni ljudje, ki prav gotovo ne morejo skrivaj postavljati peklenjskih strojev v prostore veleposlaništev.

—0—

V AZIJI GROZI »DRUGA FRONTA«

(Nadaljevanje s 1. strani)

tost in preračunljivost. Če se Američani še zadržujejo in krote svoje živce tako zaradi dogodkov v Vietnamu kot zaradi ladje »Pueblo«, je zaradi tega, ker vedo, da se ne smejo prenatgiti in popustiti svoji jezi in užaljenosti, ampak da morajo paziti na zvite poteze nasprotnikov, ki bi jih radi zapeljali v to, da bi napravili kako važno napako. Bodočnost — in morda že bližnja bodočnost — bo pokazala, kdo ima boljše živce in kdo zna bolje preračunati dogajanje na daljši rok.

TEDENSKI KOLEDARČEK

- 25. februarja, **nedelja**: Saša, Zmago
- 26. februarja, **ponedeljek**: Andrej, Porfirij
- 27. februarja, **torek**: Gabrijel, Pust
- 28. februarja, **sreda**: Roman, Pepepelnica
- 29. februarja, **četrtak**: Just, Hilarij
- 1. marca, **petek**: Zorko, Albin
- 2. marca, **sobota**: Janja, Smplicitija

Izdajatelj: Engelbert Besednjak • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Dragoslav Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« — Trst, ulica Sv. Franciška 20 — telefon 29-477

Izvajanja predstavnika Slov. skupnosti v tržaškem občinskem svetu

Danes objavljamo drugi in zadnji del govora svetovavca Slov. skupnosti v tržaškem občinskem svetu, dr. Dolharja, ki pojasnjuje razloge, zaradi katerih je Slov. skupnost omogočila nadaljevanje občinske uprave v Trstu.

Če je Slov. skupnost danes pripravljena ohraniti pri življenju to in druge izvorne uprave v tržaški pokrajini, se je to zgodilo zaradi nekaterih novih dejstev v našem mestu od decembra do danes.

Sele v zadnjem času, to je po mojem odklonilnem glasovanju v svetu, se je namreč vprašanje stvarnega uresničevanja naših pravic nekoliko premaknilo z mrtve točke. Priznati moram, da so pristojne oblasti rešile v zadnjem času določene zadeve manjšega in srednjega obseja, ki so mesec ali celo leta čakale na rešitev.

Tako ugotavljam, da je zadnje dni izšel odlok predsednika republike o ustanovitvi stoje na slovenskih srednjih šolah; da sta poslanca Belci in Bressani predložila zakonski predlog o ureditvi staležev za slovenske didaktične ravnatelje in šolskega nadzornika; da je bil imenovan za člana upravnega odbora ERSE slovenski izvedenec, da bodo na deželni ravni v bodoče mnogo bolj upoštevali vprašanje podpiranja slovenskih prosvetnih športnih in dobroteljskih ustanov, kot sta zagotovila v deželnem svetu predsednik Berzanti in odbornik Stopper decembra 1967. in da so pristojni kroničari dali ponovno konkretno zagotovilo o sprejemu v službo deželne uprave osebja, ki obvlada slovenski jezik. Tudi na pokrajinski ravni so bile nekatere naše zahteve zadovoljivo rešene. V prvi vrsti naj omenimo ustanovitve ocenjevalnih komisij za javne natečaje asistentov na višjih slovenskih srednjih šolah in ureditev cest v krajih, kjer prebivajo Slovenci. Ne smemo pozabiti, da se je pokrajinska uprava obvezala sklicati konferenco o kmetijstvu, ki bo valorizirala to zanimivo področje našega gospodarstva in bo dala napotke za umnejše kmetovanje; da je pokrajinska uprava že sprejela v službo nekaj ljudi z znanjem slovensčine. Vendar tu ostaja še vrsta nerešenih vprašanj, med katerimi so v prvi vrsti dvojezični napisi na pokrajinskih cestah.

Končno so v občinskem okviru sklenili, da se ustanovi urad za prevajanje, ki se bo v najkrajšem času razširil v urad za odnose s slovenskim občinstvom. Hkrati bodo rešili neke naše stare zahteve, kot n. pr. psihopedagoško posvetovalnico v slovensčini. Poleg tega ugotavljam, da so bile tri ulice poimenovane po slovenskih osebnostih, kar pomeni začetek uveljavljanja naših pravic na tem področju. Bilo je sprejetih nekaj Slovencev v službo pri občinski upravi.

Ostaja pa nerešeno vprašanje širjenja EPIT-a, ki, kot sem že poudaril, pomeni izvljenjsko vprašanje narodne manjšine. Do danes vse politične stranke, ki so zastopane v tem svetu, niso spremenile svojega stališča do tega vprašanja in so vse, nile svojega stališča do tega vprašanja in so vse, povdarjam vse, za razširitev EPIT-a. Po tej ugotovitvi je moja skupina sklenila, da bo v skladu s svojim poslanstvom in politično stvarnostjo, v kateri živi slov. narodna manjšina, pospeševala in podpirala uresničevanje pravic slovenskega prebivalstva na vseh tistih področjih in ravneh, ki kažejo za to politično voljo, da pa bo odločno nasprotovala vsem ustanovam in ukrepom, ki delujejo v škodo naših pravic in koristi. Ker so stranke leve sredine, in zaradi svojih stališč do EPIT-a tudi opozicijske stranke, odgovorne ali soodgovorne za širjenje EPIT-a in ko so stranke leve sredine na drugih ravneh pokazale vsaj nekaj dobre volje pri reševanju slovenskih vprašanj; ker se je v zadnjih časih gospodarsko stanje našega mesta še posebno poslabšalo zaradi krize Felszegi, kar predstavlja hud gospodarski in socialni problem tudi za številne slovenske delavce in obrtnike ter številna mala industrijska podjetja, Slov. skupnost sodi, da je treba dati tej upravi priložnost, da ukrene vse potrebno za reševanje hudega vprašanja.

Upoštevač vsa ta dejstva najjavljam vzdržanje pri glasovanju o proračunu za letošnje leto. To ne

pomeni in ne more pomeniti obnovitve vnaprej dogovorjene večine. Slov. skupnost čaka na nadaljnje stvarno reševanje pravic slov. narodne manjšine in se bo ravnala kakor v preteklosti na podlagi samostojnega ocenjevanja ukrepov strank leve sredine do slovenskega prebivalstva.

—0—

ZARES STARA »KAPLJICA«

Zbirke v muzeju Martini za zgodovino vinogradništva v Pessionu pri Turinu so se nedavno obogatile za izredno pridobitev. Iz Efeza je prejel muzej okrogel steklen vrč iz 2. ali 1. stoletja pred Kr., v katerem je še nekaj »vina«.

Plutovinasti zamašek se je v teku časa popolnoma sprijel s steklom in tako preprečil, da bi vino izhlapelo. Del vina se je spremenil v kristale, nekaj pa ga je ostalo v obliki rumenkaste tekočine. Strokovnjaki menijo, da gre za z medom osladkano vino. Efeška »kapljica« je bila v tistih časih znamenita.

Razgovor o gospodarskih problemih

V Slomškovem domu v Bazovici je Slovensko gospodarsko združenje priredilo v sredo sestanek, na katerem so razpravljali o perečih gospodarskih vprašanjih. Sestanek so se za SGZ udeležili predsednik Stanke Bole ter odborova člana dr. Marc in arhitekt Race. Predsednik Bole je najprej govoril o potrebi, da se zgradi avtomobilska cesta, ki naj poveže Trst s Slovenijo in Avstrijo, češ da je ta bolj važna kot avtocesta skozi Videm in Trbiž v Avstrijo. Govornik je dalje omenil prizadevanja, da obmejni prehodi pri Lipici, Repentabru in Šempolaju postanejo mednarodnega značaja, s čimer bi se znatno okoristil turistični promet in bi se hkrati olajšal ter pospešil promet na mednarodnem prehodu pri Fernetičih.

Bole je nato govoril o deželnih ukrepih v korist obrtništva, gostinstva in male industrije, pri čemer je pripomnil, da niso slovenski obrtniki dovolj deležni vseh ugodnosti, ker niso zadostno zastopani v raznih predstavnih organizacijah in ustanovah. Hkrati pa je pripomnil, da se Slovenci sami dovolj ne zanimajo za razne zakone, ki predvidevajo olajšave in ugodnosti za gospodarske dejavnosti.

Sledila je zanimiva razprava, v katero so posegli številni poslušalci.

Devin:

NOVO SPORTNO DRUŠTVO »DEVIN-ŠTIVAN«

V petek, 16. t. m., je bil v prostorih župnijske dvorane v Devinu ustanovni občni zbor športnega društva »Devin-Štivan«. Že dalj časa se je skupina agilnih fantov in mož iz Štivana in Devina, katerih glavni organizator in pobudnik je bil Lucijan Kocman iz Štivana, ukvarjala z mislijo, da bi bilo mladini teh dveh vasi potrebno in koristno poskrbeti ustrezno društvo, v katerem bi lahko redno in smotno gojila različne športne discipline. Po daljših pripravah je prejšnji teden prišlo do prvega občnega zbora, na katerem so ustanovni člani v prisotnosti notarja ustanovili športno društvo, odobrili njegov statut in izvolili društvene organe. Za predsednika je bil izvoljen Drago Legiša, za podpredsednika Vilko Metlikovec, za tajnika Danilo Tinta, za blagajnika Adrijan Bravin. Pomočnik tajnika za Štivan je Lucijan Peric, namestnik blagajnika za Štivan je Ferruccio Kocman. Predsednik nadzornega odbora je prof. Zoran Tavčar.

Novo športno društvo ima svoj sedež v prostorih župnijskega krožka v Devinu, ki jih je z velikim razumevanjem dal na razpolago devinski župnik in dekan Kretič.

F. J. * 4 SMRT V POMLADI

Imela je plave lase in nekoliko pegast, od sonca ogorel obraz, toda neka mehkoča v glasu in kretnjah jo je delala prikopno. Drugi je bilo ime Majda. Starejša jo je predstavila za svojo sestrično. Moglo ji je biti kvečjemu sedemnajst let. Bila je vitka in nežna in svetli kostanjevi lasje so ozarjali droben obraz z lepimi, skoro vijoličasto modrimi očmi ter sočnimi majhnimi ustnicami. V njeni postavi je bilo nekaj dekliško nežnega in žensko izzivajočega hkrati, kar je velikomestna izbranstvo njene obleke še poudarjalo.

Bili sta razgreti in utrujeni od vzpona. Ko sta ju povabila, naj prisedeta, sta se z užitek spustili na travo. Jelka je potožila, da jo je ožulil čevelj, in se z neprisiljenostjo naravnega dekleta sezula.

Janez je odšel v kočjo in poiskal v nahrbtniku svojo majhno popotno lekarno v pločevinasti škatli ter se vrnil z mazilom za žulje in z obližem.

»Hočete, da vam jaz namažem?« se je ponujal.

»O, hvala, bom že sama. Upam, da bo pomagalo.«

»Name in na moja zdravila se lahko zanesete.«

Temu se je le nasmejala.

Tine je ob Janezovi veseli sproščenosti spričo deklet tembolj občutil svojo bogoslovsko togost, vendar ga je imel ravno zaradi tega vedrega značaja še posebno rad. Sam je lahko le hlinil razposajenost in brezskrbnost, v resnici pa se ni mogel nikoli popolnoma otresti vplivov svoje žalostne in osamljene mladosti, ki so izjedli s svojo tajno jedkostjo globoke sledi v njegovo dušo. Tega se je sam zavedal in vestno analiziral svoj značaj, toda s tem se ni rešil svoje notranje tesnobe, ki ga je težila in hromila njegovo mladost, četudi je bil po naravi spontan in odkrit. V Janezu je cenil in ljubil tisto, česar sam ni imel, kakor je mislil, njegovo široko, šegavo in sproščeno prleško naravo. Bila sta si dobra kakor brata, navkljub, ali pa morda ravno zaradi različnosti svojih narav. V gimnaziji sta sedela že od drugega razreda dalje v isti klopi in ostala iskrena prijatelja tudi še po maturi, ko sta se morala ločiti in je odšel Janez študirat v Ljubljano slavistiko, on sam pa v mariborsko bogoslovje.

(Dalje)

Tržaškega

Slovenski kulturni praznik

V SV. KRIŽU

Tudi Sv. Križ se je pridružil številnim Prešernovim proslavam, ki so jih v teh dnevih uprizorile naše prosvetne organizacije po naših krajih.

Na tej proslavi je imel slavnostni govor prof. Boris Pahor. V svojem stvarnem in zelo prepričevalnem govoru je omenjal pomen Prešernovega spominskega praznovanja za slovenstvo in še posebej za nas primorske zamejske Slovence. Po tem govoru so sledile recitacije nekaterih Prešernovih pesmi, ki so jih ljubko izvajali otroci svetokriške osnovne šole. Poleg recitacije »Križa pri Savici«, ki jo je občuteno podal neki domačin, smo slišali še dovršeni recitaciji članov Slovenskega gledališča Staneta Rastresena, ki je podal »Povodnega moža«, in Lojzeta Miliča, ki je podal Prešernovo »Zdravljico«. Vmes so nastopili trije pevski zbori, in sicer mešani pevski zbor »Rdeča Zvezda« iz Saleža-Zgonika pod vodstvom pevovodje Obada, moški pevski zbor s Proseka-Kontovela pod vodstvom prof. Ignacija Ote in nazadnje še domači moški pevski zbor »Vesna« pod spretno roko pevovodje Frančka Žerjala. Kot zaključna točka tega pestrega programa je bila Prešernova »Zdravljica«, ki so jo združeno zapeli pevci s Proseka-Kontovela in svetokriški domači pevski zbor.

Prireditve je prav dobro uspela tako po veliki udeležbi občinstva kakor tudi po svojem programskem podajanju, za kar gre vse priznanje organizatorjem, ki so si prizadeli za čim lepši uspeh te naše kulturne proslave.

Na drugi strani pa moramo izreči nekaj kritičnih pripomb, ki so prav v zvezi s to prireditvijo. Prešernova proslava — tako sodimo — naj dobi svoj nepotvorjeni izraz in pomen kot pravi narodni spominski dan, ki nam mora predvsem nakazovati živ in zavesten koncept slovenskih kulturnih vred-

not in sploh predanost slovenstvu. Se več, ob praznovanju tega dne, nas mora oplajati misel, da še dalje ohranimo zvestobo in se utrdimo v ljubezni do slovenstva. Tega pa žal ne moremo povsem trditi o vseh svetokriških prosvetarjih na tej Prešernovi proslavi. Nekateri člani, ki so prav na tej prireditvi nastopali, zelo slabo razumejo bistvo tega našega narodnega praznika. S prav neprijetno zagrenjenostjo moramo namreč ugotoviti, da nekateri nastopajoči člani pošiljajo svoje otroke v neslovenski vrtec in v neslovensko osnovno šolo. S tem svojim ravnanjem dovolj jasno dokazujejo, koliko jim slovenstvo sploh pomeni. To je seveda v diametralnem nasprotju z duhom te prireditve kakor tudi s samim duhom našega kulturnega vodnika Prešerna, ki je bil prav v tem oziru docela premočrten in ki nam je dal najsvetlejši in najzgovornejši zgled predanosti in ljubezni do našega slovenskega rodu.

NA KONTOVELU

Zelo uspela Prešernova proslava je bila tudi v kinodvorani na Kontovelu. Priredilo jo je prosvetno društvo »Prosek-Kontovel«. Pred številnim občinstvom je spored začela domača godba na pihala, ki je pod vodstvom Zdravka Kanteta zaigrala nekaj slovenskih koračnic.

O Prešernu in njegovem pomenu za naš narod je potem nanizal nekaj misli Drago Štoka. Dejal med drugim je, da je Prešeren dvignil svoj takrat še zaostali narod tako visoko, da se nima nikogar in ničesar sramovati, saj je po kulturi in civilizaciji na enaki stopnji, kot so večji evropski narodi.

Po govoru so nato nastopili otroci, ki so zelo ljubko podali vrsto deklamacij. Pod vodstvom Nadje Stoke so pokazali dobro pripravljenost in tudi dobro izgovorjavo.

Sledil je nastop domačega pevskega zbor »Vasilij Mirk«, ki je ponovno osvojil občinstvo, saj je pod vodstvom Ignacija Ote odlično zapel nekaj ljudskih in umetnih pesmi. Temu zboru, kateremu je pred kratkim ljubljanska televizija posvetila svojo oddajo, gre vsa čast za dolgoletno marljivost in vztrajnost pri delu.

Prešernovo proslavo je nato zaključila godba na pihala.

OPČINAM VRNJENO PRAVO IME

Tržaška občina je naznanila, da je prišla »Gazzetta Ufficiale« (Uradni list Ital. republike) odlok predsednika republike z dne 4. januarja letos (št. 43), s katero se Opčinam vrne njihovo staro ime, v italijski obliki Villa Opicina, namesto umetnega in tujega imena Poggioreale del Carso. To ime je bilo uradno uvedeno šele leta 1942, na predlog tedanjega fašističnega »podeštata«.

Tržaški občinski odbor pa je že pred štiri leti, 11. avgusta 1964, sklenil, na predlog slovenskih svetovavcev, da se vrne Opčinam njihovo pravo ime, kar je bila tudi soglasna zahteva domačega openskega slovenskega prebivalstva, ki je smatralo grdo vsiljeno ime za pravo žaljivko in krivico. Zdaj je torej uradno zadoščeno tej upravičeni želji.

Še pravilneje bi seveda bilo, ko bi se Opčine tudi uradno imenovala tako, kajti tudi Villa Opicina je le popačenka iz pravega starodavnega imena Opčine.

ZANIMIVO PREDAVANJE

V torek zvečer je imel v Slovenskem klubu zelo zanimivo in dovršeno predavanje barkovljanski kaplan č. g. Viljem Žerjal. Predavanju z naslovom »Novi aspekti pokoncilske Cerkve«, je pozorno sledilo res številno občinstvo. Škoda, da ni sledila diskusija, čeprav se je predavatelj po predavanju zadržal še precej časa s skupino slušateljev. Zaradi zanimivosti in važnosti snovi je Slovenski klub v ulici Geppa obljubil, da bo organiziral še taka predavanja.

Beneška Slovenija

Šent Lenart:

RAZPRAVA O SOLSTVU

Dva tedna tega je, odkar so se zbrali župani Nadiške doline in iz Praprotna v Šent Lenartu na važen razgovor. Imeli so ga na županstvu v prisotnosti deželnega odbornika za šolstvo Giusta, pokrajinskega svetovavca Specogne in nekaterih drugih upravnih predstavnikov. Razpravljali so o šolskem položaju v omenjenih občinah.

Nekateri navzočih so predlagali, naj bi se ustanovila za vse okrožje ena višja srednja šola, ki naj bi imela sedež v Špetru. Tam naj bi imeli tudi eno višjo strokovno šolo. Špeter, ki ima že učiteljske, bi postal šolsko središče za vse nadiške občine. Predlagali so tudi, naj bi imela vsaka občina samo eno osnovno šolo in to v središču oziroma kraju, kjer je sedež občine. Ta šola pa naj bi bila res vzorna in opremljena z vsemi didaktičnimi sredstvi. Iz okoliških vasi pa bi šolarje vozili v središče z avtobusi. Deželni odbornik za šolstvo je obljubil vso pomoč dežele pri izvajanju teh načrtov in je še dodal, da bo dežela poskrbela za socialno pomoč šolarjev.

Zdi se, da se pripravlja v Beneški Sloveniji majhna šolska »reforma«, vsaj kar se tiče geografske porazdelitve šolskih sedežev. Kateri nagibi vodijo do novih ukrepov, nam ni znano.

Imamo pa pri tem nekaj svojih pripomb. Lepo in pravilno je, da se osnovne šole opremljajo in gradijo po sodobnih načelih. Ali pa zadostujejo samo v središču občine, to je pa drugo vprašanje. V oddaljenih vaseh in v zimskem času, bo tudi težavno prevažanje otrok v središče.

V Društvu slovenskih izobražencev v ulici Donizetti 3 bo v ponedeljek, 26. februarja, ob 20. uri predaval ravnatelj dr. ANTON KACIN o POLOŽAJU PRIMORSKIH, ZLASTI KOROSKIH SLOVENCŲ, V DOBI FASISTIČNE STRAHOVLADE.

Predavanje spada v niz razprav iz novejše slovenske zgodovine, ki jih ima društvo v letošnjem letu.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 300.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10

TEL. ŠT. 38-101, 38-045

BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

NOVI PREFEKT

Goriški prefekt dr. Senio Princivalle je bil z ministrskim odlokom premeščen iz Gorice v Cagliari, kjer bo izvrševal dolžnosti vladnega komisarja. Princivalle je bil v Gorici od decembra leta 1962.

Na njegovo mesto je imenovan dr. Stanislav Pietrostefani. Novi prefekt je po rodu iz okraja Rieti. Star je 60 let. Prefekt je od leta 1965. Zadnje njegovo službeno mesto kot prefekta je bilo v Caltanissetti na Siciliji.

PO Odstopu

V petek prejšnjega tedna je goriški občinski svet razpravljal o odstopu mestnega odbornika za davke, odvetnika Sfiligoja in o nadomestitvi prof. Bratine na isto mesto. Stranke so vzele to zamenjavo na znanje z različnimi pogledi. Za demokristjane ni to nič drugega kot zamenjava ene osebe z drugo iz iste skupine.

Liberalni odvetnik Majo je po stari navadi sprožil puščico proti slovenskemu nacionalizmu. Predstavniki združenih socialistov dr. Sancin je pobijal Majove trditve o neki slovenski zakrknjenosti samih vase; o neki slovenski določeni manjšinska vprašanja, ki niso rešena. Komunistični zastopnik Battello je povedal, da je treba razpravljati o pravicah Slovencev, pa naj pripadajo katerikoli stranki. Vprašal je, kako da ni nobenih uspehov v tej smeri, čeprav sodeluje SDZ že tri leta z vodilnimi strankami. Dr. Sfiligoj je ponovno poudaril, da zahteva globalno rešitev vprašanj, ki niso urejena, SDZ bo pa kljub vsemu še sodelovala s strankami leve sredine.

- *Ilanalska dolina*

Kar nas pa najbolj boli je dejstvo, da se ni na tem sestanku prav nič govorilo o bistvu šole, to se pravi o učencih in kakšnega rodu so. Šolske stavbe in lepe klopi so pač namenjene vzgoji srca in duha naše mladosti. Ta pa je v beneško-slovenskih vaseh slovenskega rodu. Sole bi torej morale biti tudi slovenske, čeprav se ta, za zamorec povsem upravičena zahteva, zdi za Slovence nekaj gromozanskega, vsaj za nekatere glave.

Zato upamo in terjamo, da se bo že na prihodnjem podobnem županskem sestanku govorilo o potrebi slovenskih šol v Beneški Sloveniji. Saj vas že ime »Slavia italiana« na to opozarja.

Sovodnje: NEVARNI USADI

Takšno menjajoče se vreme, kot ga imamo sedaj, ko je en dan lepo, nato tri dni deževno, povzroča različne nesreče. Posebno v brdovitih krajih, kjer zmehta trajna vlaga gričevnata pobočja ter se začne zemlja polzeti navzdol in resno ogražati prometne zveze.

Cesta iz Sovodnj v Cepletišče je v resni nevarnosti, da jo zasuje velik zemeljski usad. Za sedaj ga še zadržuje varnostni zid, ki pa najbrž ne bo dolgo zdržal. Podobnih nevarnih cest je v naši okolici še nekaj in bi jih bilo potrebno zavarovati s stalnimi deli, ne samo s kakšnimi začasnimi pregradami.

Promet na cestah ogroža pa še ena nevarnost, to so črede divjih merjascev, ki jih prižene lakota v bližino naselij. Pred dnevi so divji prašiči prečkali cesto pri Praprotnu in so kar avtomobiliste ustavili.

ŠOLA IN DOM

Roditeljski sestanki na naših srednjih šolah dobivajo vedno večji razmah in globlji pomen. Starši so se začeli zavedati, da morajo s šolo sodelovati v prid svojih otrok.

Zanimanje za šolske probleme se je pokazalo tudi na roditeljskem sestanku nižje srednje šole, ki je bil predzadnja nedeljo. Obisk je bil skoro popoln. V začetku sestanka je razložila ravnateljica Simčič-Lojkova vsebino in pomen šolske obveznosti. Marsikdo izmed staršev, pa tudi drugi, si niso bili na jasnem, do katerega leta traja šolska obveznost. Taka pojasnjevalna predavanja so za starše ali skrbnike zelo potrebna. Nekateri izmed staršev so izrazili željo, naj bi se kmalu sklical podoben roditeljski sestanek, ki bo imel poleg podrobnih individualnih informacij o uspehih posameznih dijakov, tudi namen bolj poglobiti splošno zanimanje staršev v našo šolsko problematiko.

ŠOLSKO NADZOROVANJE

V ponedeljek je obiskala slovensko enotno srednjo šolo v Gorici inšpektorica iz ministrstva za javno vzgojo. Že prej je nadzorovala istovrstne italijanske srednješolske zavode v Gorici.

Na naši šoli se je zanimala med drugim za pouk italijanščine. Ugotovila je, da so naši dijaki tudi v tem predmetu dobro pripravljani. Zadovoljstvo je kazala tudi nad risarskimi izdelki in se je na splošno ugodno izrazila o slovenski srednji šoli v Gorici.

Nadzorovanje je potekalo v okviru splošnega pregleda enotnih srednjih šol, ki je v teku po vsej državi.

Doberdob:

BRČANJE V ZAPRTA VRATA

Bodi nam še enkrat dovoljeno spregovoriti o namenjenem doberdobskem protosinhrotronu. Vse ustanove in vsi politični ter upravni predstavniki so bili zaskrbljeni za izjave in proteste, da se mora zgraditi to velikansko jedrsko preizkuševališče prav na Doberdobski planoti. Le na ta način da se bo dvignilo goriško gospodarstvo; le še malo da je treba pritisniti in tudi ministri so svečano tako zatrjevali, pa se bodo vrata odprla in čudežni elektronski stroj se bo na našem Krasu zavrtel in začel trositi milijone.

Nedavno smo pa brali v italijanskem tržaškem dnevniku uvodnik, ki je pokazal, da niso bili vsi protestni shodi zgolj brčanje v zaprta vrata. Omenjeni članek pravi, da je dalo tudi vojno ministrstvo, ki se je doslej upiralo iz vojaških ozirov protosinhrotronu na tej točki, kar nenadoma svoj pristanek.

Povezalo ga je pa s pogojem — in tu tiči zajec v grmu bi zapisali po starem, da nakaže vlada temu ministrstvu v petih letih 120 milijard lir, poleg teh pa še vsako leto drugih 12 milijard za utrjevalno reorganizacijo ob meji.

Zakladno ministrstvo je pa brž odgovorilo, da nima od kod vzeti na stotine milijard. Po domače se temu reče, da če vojno ministrstvo ne umakne svojih zahtev, tudi s protosinhrotronom ne bo nič.

Štmaver:

VALENTIN — POMLADIN

V nedeljo se je pa res uresničil ljudski rek »sveti Valentin — prvi pomladin«. Tako lepega nedeljskega popoldneva še nismo imeli, tudi prejšnja leta ne. Zato se je pa na ta naš praznik nabralo v Štmavru toliko gostov kot že zlepa ne. Vse gostilne in osmice so bile polne žejnih in lačnih, ki so tako pridno segali po dobrem vinu in sladkih štrukljih, da je zalog kar zmanjkalo. Tudi pri »Grgarcu«, kjer je gospodar uredil kar moderno gostišče, je bilo obilo izletnikov. Nekateri so že posedali po prisojnih bregih, polnih zvončkov in trobentic.

Mongi so šli čestitat tudi mežnarju, ki je bil v Novem listu opisan kot osemdesetletnik. Spraševali so ga tudi, kako da je letos manjkalo običajno veselo zvonjenje. Prav so imeli tudi tisti, ki so se pritoževali nad našimi slabimi cestami. Nekateri domačini so pa cinično odgovarjali, da jih ne bomo popravili z vsemi pritožbami in z vsem pisanjem po listih, tudi če bi ves tisti papir nasuli v cestne grape.

Števerjan:

PODTAJNIKOV OBISK

V petek popoldne se je mudil na uradnem obisku v Števerjanu državni podtajnik v notranjem ministrstvu Guido Ceccherini.

Lansko leto je že obiskal na pobudo pokrajinskega odbornika Marka Waltritscha občini Doberdob in Sovodnje in se je seznanil s potrebami obeh krajev. Na podtajnikovo posredovanje sta obe občini dobili tudi dejansko državno pomoč za nekatera javna dela. Že takrat je nameraval obiskati tudi tretjo slovensko občino na Goriškem, Števerjan.

Iz praktičnih razlogov pa je bil obisk odložen na prejšnji teden. Podtajnik je prišel v Števerjan v spremstvu odbornika Waltritscha in socialističnih občinskih svetovavcev. Na županstvu so ga sprejeli župan Klanjšček, podžupan Trpin, odbornik Koršič, tajnik in orožniški poveljnik. Podministru so razložili nujne potrebe števerjanske občine, posebno za javna dela. Ceccherini je obljubil svojo pomoč. Po uradnem obisku so gostje ostali v prijateljskem pomenku s števerjanskimi upravniki v Formentinijem gostišču. Obnavljali so stara srečanja med Ceccherinom in Trpinom in se razšli z upanjem, da se bodo obljube in načrti uresničili.

Ze v ponedeljek je podminister brzojavil iz Rima županu Klanjščku in pokrajinskemu odborniku Waltritschu, da je vlada nakazala 600 tisoč lir za potrebe občinskega šolskega vrta.

Spodbudno je tudi, da so začeli v teh dneh zemljemerci že pripravljati načrte za popravo ceste Bukovje-Jazbine-Plešivo. Načrt bo moral biti pripravljen v treh mesecih. Jeseni ali najpozneje prihodnjo pomlad bodo pa že asfaltirali to cesto.

VECERNA PREDAVANJA

Slovensko katoliško akademsko društvo v Gorici bo imelo danes v četrtek, 22. februarja tretji večer v nizu zgodovinskih predavanj. Govoril bo prof. Rado Bednarik o »Političnem zadržanju goriških in tržaških Slovencev pod fašistična diktaturo«.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Kaj pomeni nemir med ruskimi pisatelji

Iz Moskve prihajajo novice, iz katerih se da sklepati, da je zajel mlajšo generacijo ruskih pisateljev nemir, ki se razodeva v izbruhih nezadovoljstva, upornosti proti uradni politični liniji in v skoro očitnem iskanju stikov z zahodnimi pisateljskimi in založniškimi krogi. Teško je reči, kdaj se je to začelo. Morda je dal signal za to Pasternakov »Dr. Živago«, morda Solženicin s svojim znamenitim romanom iz stalinovskih koncentracijskih taborišč, morda celo Jevtušenko s svojim začetnim, vsaj na zunaj uporniškimi in beatniškim obnašanjem, preden je sprejel vlogo dvornega poeta novih oblastnikov. Mogoče je sprožila ta val revija »Novii Mir« (Novi svet) s svojimi neoportunističnimi sodelavci. Ali pa je proces proti Sinjavskemu in Danielu tako pretresel mlado pisateljsko generacijo.

PISMO GINSBURGOVE MATERE

Nedavni proces proti štirim mladim ljudem iz moskovskih literarnih krogov, Ginsburgu in tovarišem, je bil že simptom tega nemira v mlajši pisateljski generaciji. In če so sovjetske oblasti menile, da bodo s procesom proti Sinjavskemu in Danielu ali z novim procesom proti Ginsburgu in tovarišemu ustrahovale mladi pisateljski rod, so se za zdaj zmotile. Najnovejša poročila iz Moskve pravijo, da se vrenje nadaljuje in zadobiva celo še očitnejše in požumnejše oblike.

Nedavno se je zvedelo, da je hotela prirediti Ginsburgova mati 19. januarja skupaj z ženo enega od drugih obsojencev tiskovno konferenco, katero so utegnile sovjetske policijske oblasti komaj v zadnjem hipu preprečiti in z grožnjami oddaljiti tuje časnikarje, češ da »jim je znano, da ne smejo imeti stikov z zasebnimi sovjetskimi državljanji in da je treba vsako časnikarsko raziskavo voditi s pomočjo posebnega urada zunanjega ministrstva«. Pred kratkim pa je poslala Ginsburgova mati dnevniku »Komsomolskaja Pravda« pismo z zahtevo, da prinese popravek glede na svoje lažno poročanje o procesu proti njenemu sinu in tovarišem. Poročilo o procesu je napisal neki Ovčarjenko in v njem je navajal očitne laži, med drugim tudi to, da so našli preiskovalni organi pri hišni preiskavi protisovjetski propagandni material emigrantske organizacije NTS in da je bil sin agent te organizacije, za kar da so našli tudi dokaze.

PROCESI IN PREPOVEDI

»Nič takega ni navedeno v uradnem seznamu, ki je bil objavljen po hišni preiskavi in katerega prepis imam tudi jaz«, je rečeno v pismu Ginsburgove matere. »Med procesom niso obtožili mojega sina ničesar, kar bi se nanašalo na tak material, najden v mojem stanovanju. Ze teh nekaj primerov pa je dovolj, da mi dajo pravico, da označim članek za obrekovalen in da zahtevam, da objavite preklie.«

List seveda ni objavil njenega pisma. Vendar je bila toliko pogumna, da ga je poslala hkrati nekaterim tujim časnikarjem in tako je bilo objavljeno v tujini. Ni dvoma, da bi ne nastopala tak pogumno, če bi ne čutila za seboj odločne opore sinovih prijateljev med mlado literarno in drugo intelektualno generacijo. Med te pogumne sinove prijatelje spada tudi Pavel Litvinov, sin nekdanjega sovjetskega zunanjega ministra.

Sovjetski oblastniki, ki so vrgli in nasledili Hruščova, skušajo zadušiti vrenje med mladimi pisatelji s procesi in prepovedmi. Tako so prepovedali objaviti novi roman pisatelja Solženicina, ki bi bil moral začeti izhajati v decemberski številki revije »Novii Mir«.

SITI SO CENZURE IN VARUŠTVA

Mnogi v zahodnem svetu z zanimanjem spremljajo to gibanje mladih ruskih pisateljev; to so dokazali pojavi solidarnosti z obsojenimi na moskovskih procesih. Vendar se zdi, da vlada nekoliko zmehde v presoji, kaj pomeni ta nemir med mladimi ruskimi pisatelji. Nekateri pripisujejo tem pojavom nezadovoljstva tudi izrazit politični pomen.

V resnici gre — pri trezni presoji informacij — najbrž za preprosto dejstvo, da so ruski pisatelji do grla siti cenzure in varuštva s strani državne oblasti. V prvih desetletjih obstoja sovjetske države je bilo še kolikor toliko razumljivo, da je

izvajala oblast cenzuro tudi nad literaturo, saj je vladalo v državi vzdušje kot v oblegani trdnjavi: povsod so videli sovražnika, ki »prisluškuje«, in nevarnost. To je bilo razumljivo tudi v času Stalinove strahovlade. Pisatelji so morali biti veseli, če jih niso zaprli zaradi kakšnega slabo razumljenega stavka in celo likvidirali. Mnogo pisateljev je končalo na moriščih ali v koncentracijskih taboriščih. Toda zakaj je potrebna taka cenzura danes? Zakaj se oblastniki tudi danes tako boje svobodne besede in jo dušijo s cenzuro? Danes je Sovjetska zveza svetovna sila in nihče, ki je pri zdravi pameti, ne misli na to, da bi jo napadel. Zakaj torej vztrajati pri cenzuri nad literaturo in dušiti pisateljsko svobodo?

ODRIVAJO JIH OD RESNICNEGA ŽIVLJENJA

Mlada pisateljska generacija dobro ve, za kakšno svobodo uživajo pisatelji v zahodnih, tako imenovanih kapitalističnih državah, kjer po sovjetskih uradnih teorijah ljudstva niso svobodna, in koliko več svobode uživajo celo v drugih komunističnih državah, na Češkem, Poljskem, Madžaskem itd. Zakaj ne v Rusiji? Mladi ruski pisatelji se čutijo ponižani in užaljeni, čutijo se oropani za nekaj, do česar imajo pravico, in ne gre jim v glavo, kaj je tisto, kar bi opravičevalo kratenje ustvarjalne svobode.

Tu je vir nezadovoljstva in nemira mlade generacije. Mladi čutijo, da jih oblast s silo izolira in odriava od resničnega življenja, ki jih mika in ki tudi zahteva, da ga raziskujejo, da prodirajo vanj in ga opisujejo. Odrinjeni so od resničnega življenja, ki edino lahko nudi snov pisatelju.

Teorije, da se za tem pisateljskim vrenjem v Moskvi skriva poskus neke politične opozicije, so torej zgrešene. Literatura, pa naj bo še tako pogumna, ne more nikoli nadomestiti politične opozicije in politične akcije. Lahko oplodi politično misel, ne more pa prevzeti in opravljati njenih nalog. Zato ni slučaj, da ne slišimo ničesar o procesih proti kakšnim mladim političnim opozicionalnim skupinam, ampak samo o procesih proti pisateljem.

MLADI IZ JUDOVSKIH DRUŽIN

Drugo, kar daje misliti, je to, da je med mladimi nemirneži in obsojenci, sodeč po imenih, vsaj polovica takih iz judovskih družin: tako Litvinov, tako Ginsburg, tako Daniel in drugi. To pomeni, da so prišli iz drugačnega, duhovno odpornejšega in s tradicijo svobodoljubnosti bolj prepojenega ozračja, kakor je rusko. Zato je nekoliko tvegano, indentificirati to in drzno skupino moskovskih literarnih »jeznih mladih mož« z mlado sovjetsko literarno generacijo na sploh. Treba bi bilo vedeti, kaj menijo drugi. Takih pričevanj pa nimamo ali vsaj nimamo dovolj.

A tudi če bi jih imeli, bi se ne smeli vdajati optimizmu glede bodočnosti svobode v Rusiji. Beseda pisatelja je šibka, današnji oblastnik je ne poslušna. Morda mu je dovolj nadležna, da zamahne po tistem, od katerega prihaja, kakor po sitni muhi. Ne čuti pa se prisiljenega, da ji prisluhne in se ji vda. In še najmanj čuti to potrebo oblastnik v Rusiji. O nečem bi si danes ne smeli več delati iluzij: namreč teror ni učinkovit.

E. Z.

NOVE »KNJIZICE«

V preteklosti smo imeli večkrat prilžnost polhalno pisati o »Knjižicah«, ki so jih izdajali salezijanci iz Marijanišča na Opčinah. Lani je prevzel izdajanje knjižic, ker je spoznal njihovo izredno koristnost za duhovno, etično in krščansko vzgojo slovenskega ljudstva, nadškofijski ordinarijat v Ljubljani. V njegovi založbi je izšlo doslej devet knjižic in sicer: »Poslanstvo laikov« (spisal dr. Janez Jenko SDBN — druga izdaja), »Sončna družina« (Franc Mihelčič — to je bila že tretja, razširjena izdaja te knjižice), »Odvem tvojih dejanj« (dr. Valter Dermota SDB), »Križ v družini« (dr. Janez Jenko EDB), »Vprašanje življenja« (Franc Mihelčič), »Krizantema hvaležnosti« (dr. Valter Dermota SDB), »Poroka« (Franc Mihelčič) in »Taizé« (Franc Mihelčič).

Vse knjižice izhajajo v precej vsoki nakladi, kar dokazuje, da so se priljubile tudi slovenskim ljudem v matični domovini. Dobiti pa jih je seveda tudi pri nas, v slovenskih katoliških knjigarnah v Trstu (knjigarna Fortunat pri cerkvi Sv. Antona Novega) in v Gorici, v Marijanišču in seveda pri slovenskih duhovnikih.

Posebej opozarjamo na knjižice »Poslanstvo laikov«, (ta je posebno aktualna v tem pokoncilskem času), »Poroka« (knjižica za zaročence, ki se pripravljajo na poroko), »Sončna družina« (za poročene in starše) ter »Križ v družini«.

Vse knjižice so napisane v lepi slovenščini (zasledili pa smo nekaj tiskovnih napak) in modernem slogu, s smislom za miselnost sodobnega človeka, slovenskega še posebej. Tudi po zunanji opremi so zelo čedne in — poceni.

GLASBENA MATICA — TRST

Baletni ansambel ZGBI iz Ljubljane bo nastopil v nedeljo, 3. marca, ob 17. uri v Kulturnem domu s pravilničnim baletom Hrestač — glasba P. J. Cajkovski.

OBVESTILO

STUDIO SLOVENSKEGA GLEDALISCA V TRSTU OBVESCA

vse dramske družine, prosvetna društva in poedinice na Tržaškem in Goriškem, da bo v kratkem pričel STROKOVNI TECAJ ZA GLEDALISKO MASKO. Tečaj bo vodil prof. in Akademiji za igralsko umetnost Maks Furjan. Tečaj bo trajal več dni in bo v večernih urah. Po potrebi se bo razširil tudi na popoldanske ure.

Zaradi organizacijskih vsklajevanj pohitite s prijavi! Prijave pošljite na: STUDIO SG, Ul. Petronio 4, Trst KULTURNI DOM.

SLOVENSKO GLEDALISCE KULTURNI DOM

V četrtek, 22. februarja, ob 20.30

Luigi Pirandello SAJ NI ZARES

(komedija v treh dejanjih)

SVEČANA PREDSTAVA POSVEČENA LETOSNjemu PRESERNOVEMU NAGRAJENCU JOZKU LUKESU

KULTURNI DOM V TRSTU OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

V nedeljo, 25. februarja, ob 15. uri

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom prireditve pri blagajni Kulturnega doma; rezervacija miž od začetka dalje vsak dan od 12. do 14. ure. (tel. 73-42-65).

Končana razstava Spacalove grafike

V nedeljo se je končala v muzeju Revoltella v Trstu velika retrospektivna razstava grafičnih listov Lojzeta Spacala. Obiskalo jo je okrog 6500 ljudi, med njimi tudi pesnik Giuseppe Ungaretti, ki je zapisal v spominsko knjigo besede občudujočega priznanja za Spacalovo delo.

Razstava je ponovno dokazala — če je o tem sploh še kdo dvomil — da je Lojze Spacal eden najboljših grafikov našega časa. Občudovanje vzbuja zlasti zlasti čistost njegovih linij in njegov poetični čut, pa tudi njegove nežne in vendar polne barve. Mnogo obiskovalcev razstave pa nam je tudi izjavilo, da je napravila nanje še večji vtis nekdanja Spacalova grafika, preden so zmagali v njej elementi abstraktnosti. Vendar je bilo to nujno, saj se umetnik ni mogel in ne more, kot no-

ben pravi umetnik, izolirati od umetniških struj svojega časa.

—0—

NASE ČESTITKE

Meterja našega lista v tiskarni Graphis, g. Vinicija Stuparja in njegovo ženo Adolfino je razveselilo v ponedeljek rojstvo krepkega sinčka prorojenca, kateremu sta dala lep in pomenljivo ime David. Staršem naše priščne čestitke, malemu Davidu pa voščilo za vse najboljše na njegovi življenjski poti. Uredništvo in uprava N. I.

VOŠČILO KOLEGOV

Viniciju Stuparju in njegovi ženi Adolfini iz dna srca čestitajo k rojstvu sinčka Davida delovni kolegi

Zelo lep uspeh skakalca Ludvika Zajca

Slovenski smučarski skakalec Ludvik Zajc je dosegel v nedeljo, zadnji dan zimskih olimpijskih iger, na veliki 90-metrski olimpijski skakalnici v St. Nizièru zelo lep uspeh, ki pomeni doslej sploh največji uspeh slovenskega zimskega športa na olimpijadah. Med 59 najboljšimi skakalci z vsega sveta (poleg Evropejcev in Američanov so skakali tudi Japonci) si je priboril odlično 9. mesto. Kak uspeh pomeni to, dokazuje dejstvo, da ni pred njim nobenega finskega, švedskega, zahodnonemškega, francoskega, italijanskega, švicarskega, poljskega ali ameriškega skakalca, ampak samo dva Norvežana, dva Rusa, dva Vzhodna Nemca in po Norvežanu, dva Avstrijec. Precej za njim sta zacstala celo svetovni prvak Wirkola in nekdanji olimpijski zmagovalca Kankkonen, pa tudi sloviti vzhodni Nemec Neuendorf. To je tem lepši uspeh, kjer je skakanje z velikih skakalnic šport, ki zahteva izreden pogum in najboljšo živce.

Na mali olimpijski skakalnici pa si je delil Zajc 14. do 16. mesto že z dvema drugima skakalcema, kar je bil tudi izvrsten uspeh.

Na žalost so drugi slovenski skakalci precej zaostali za Zajcem, posebno Peter Eržen, ker so preživljali krizo, enako kot Wirkola in nekateri drugi. Verjetno niso vzdržali napetosti. Sicer pa se je za Zajca spodobilo, da se še posebno postavi. Kot za Zajca slišan na radiu Ljubljana in kot je tudi sam povedal, se namreč prihodnji mesec poroči z — Norvežanko, ki ji je ime Lise. In svoji Liziki je pač hotel pripraviti prijetno presenečenje in se postaviti pred njo. To se mu je tudi posrečilo in z njim vred se veselijo vsi slovenski športniki in vsa slovenska športna javnost ne glede na meje.

Po vsem tem se lahko reče, da se Slovenci počasi prebijamo tudi v zimskih športih proti vrhu. Predvsem razpolaga slovenski zimski šport tako kvalitetnim človeškim materialom, ki vzbuja občudovanje pri najboljših tujih trenerjih, kot je med drugim izjavil tudi sloviti švedski trener ki je treniral Nones. Toda ta človeški kapital nima priložnosti, da bi se dokončno izpopolnil, ker ni denarja za najboljše trenerje. Spet klavrno vprašanje — deviz in proračunov.

K uspehu slovenskega športa na letošnjih olimpijskih iger je pripomogla tudi Majda Ankele, ki je bila 12. v slalomu in 15. v kombinaciji. V veleslalomu pa je bila 29.

PETER UKMAR (SOKOL) IN NADJA GRION (DOM ROJAN) ODLICNA

V nedeljo je bilo na sporedu v Trstu na sedežu CGS pokrajinsko namiznoteniško prvenstvo. Mladi, komaj 14-letni Peter Ukmar, član nabrežinskega Sokola, je na njem dosegel izreden uspeh. Premočno je zmagal v kategoriji naraščajnikov, v tretji kategoriji pa je pustil za seboj mnogo starejših tekmovalcev in zasedel odlično peto mesto. S tem se je tudi v III. kategoriji uvrstil v deželno raven tekmovanja.

V petek in soboto pa se je na sedežu FARI igralo podobno tekmovanje žensk. Tako pri mladinkah kot v III. kategoriji je zmagala mlada Nemelli (FARI). Zelo dobro pa se je izkazala tudi mlada, komaj 17-letna Nadja Grion, članica rojanskega DOM-a, ki je zasedla drugo mesto in si s tem priborila pravico tekmovanja na deželnem prvenstvu. Pri tem naj omenimo, da se je letos prvič vpisalo v italijansko namiznoteniško zvezo (G. I. Te. T.) nabrežinsko društvo Sokol in tako dosegel res zavirljiv uspeh. Po presledku nekaj let pa se je spet vpisalo tudi moštvo DOM Rojan, ki je s svojim prvim nastopom tudi lahko zadovoljno.

II. ZIMSKOSPORTNE IGRE NA CRNEM VRHU

Preteklo nedeljo je bil na Črnem vrhu zaključni dan letošnjih zimskih športnih iger zamejskih Slovencev. Vreme je bilo lepo in sneg odličan za tekmovanje. Žal pa tekmovalcev ni bilo preveč, kar posebno velja za kategorije mladih.

Med naraščajniki sta prvi mesti odnesli Zaharjeva in Tjaša Pavletičeva, pri naraščajnikih pa je sigurno prvi prispel na cilj že izkušeni Igor Piščanec.

V moškem slalomu je s premišljeno vožnjo in s tveganjem le na nekaterih mestih zabeležil v obeh vožnjah najboljši čas Iztok Furlan. Veliko smolo je imel tokrat Jožko Morelj, letošnji zmagovalac v veleslalomu, ki zaradi padcev sploh ni prišel v končno lestvico.

Pri članicah je prvo mesto pripadlo Nadji Košuta, v štafeti pa je zmagal nabrežinski Sokol pred Jadranom. Med društvi so prepričljivo zmagali akademiki Jadrana, ki so tako osvojili dragoceni pokal. Edi Košuta

Z Goriškega

Krmin:

DELO OBČINSKE UPRAVE

Naš občinski svet se je že dvakrat zbral zaradi razprave o letnem proračunu. Bilančne postavke znašajo okrog 400 milijonov lir. Glede občinskih davkov je bilo stavljenih več vprašanj in interpelacij. Za pravilno višino obdavčljivih dohodkov bodo postavljene posebne komisije.

Občinska uprava je tudi že začela z deli, ki so bila odobrena na podlagi sklepov in odobrenih posojil. Montova posojilnica in hranilnica je zdaj nakazala posojilo 30 milijonov lir, ki je bilo prej zavrženo. Denar se bo uporabil za ureditev grezničnih odtokov. V delu so tudi poprave notranjih mestnih cest. Preureja se tudi poslopje bivše srednje šole.

Pred kratkim je bila svečano odprta tudi občinska knjižnica ob podpori ministrstva za pouk in s sodelovanjem goriške državne knjižnice. Za sedaj ima samo 500 zvezkov, vse v italijanskem jeziku. Pripravljena se pa tudi oddelek za slovenske knjige, zlasti take, ki so v zvezi s krminsko zgodovino ali sedanji vprašanji naše okolice.

KNJIŽNICA — KLET

Pred nedavnim so slovesno odprli v Krminu novo javno občinsko knjižnico. Navzoči so bili predstavniki občinskih in cerkvenih oblasti. Po blagoslovitvi je zbrane goste pozdravil krminski župan, nakar je ravnatelj goriške državne knjižnice Manzini poudaril, da si vlada prizadeva raztegniti mrežo ljudskih knjižnic po vseh občinah. Knjižnica ima doslej 400 knjig različne vsebine.

Dobro bi bilo, če bi si oskrbela zaradi morebitnih slovenskih obiskovavcev tudi kaj slovenskih del, posebno takšne, ki opisujejo v slovenščini Krmin in okolico.

Druga pobuda za javno udelestvo je izšla od vinogradnikov. V soboto so se zbrali na županstvu in so izrazili potrebo po zadružni vinski kleti v Krminu. Župan je predlog odobril, nakar se je sestavil poseben odbor, ki bo v času enega meseca sklical občni zbor za ustanovitev zadružne vinske kleti.

GORISKA MOHORJEVA DRUŽBA RAZPIŠUJE NATECAJ ZA SLOVENSKO POVEST

Odbor Goriške Mohorjeve družbe razpisuje natečaj za izvirno slovensko povest. Dogajanje naj se po možnosti razpleta po sredi primorskih Slovencev. Povest naj obsega od 100 do 120 strani.

Natečaja se lahko udeležijo vsi slovenski ljudje, pa naj živijo kjer koli.

Podelila se bo trojna nagrada: za najboljšo delo lir 50.000; za naslednji dve pa nagrada lir 30.000, odnosno lir 20.000.

Rok za izročitev povesti: do 31. maja 1968. (Mohorjeva pisarna, Riva Piazzutta 18, Gorica).
Msgr. France Močnih
predsednik

KLUBOVI VEČERI

Ker ima tudi pust svoje zahteve in načrte, bo prihodnji kulturno-debatni večer kluba »Simon Gregorčič« v petek, 1. marca, ob 8.30 zvečer v običajnih prostorih.

Na sporedu so razglabljanja in debata o našem periodičnem tisku. Svoja mnenja ob »okrogli mizi« bodo najprej podali časnikarji in uredniki: Bogo Samsa, od Primorskega dnevnika, Drago Legiša, od Novega lista in Aleš Lokar, urednik Mosta. Besedo bodo seveda imeli tudi vsi poslušavci. Ob koncu zanimivega sestanka bo povzetek misli.

So dosegli preveč?

Jugoslovansko hokejsko moštvo, ki so ga sestavljali, kot smo že omenili, skoro samo hokejisti »Jesenice«, je po Japoncih, Avstrijcih in Francozih premagalo še Romune (9:5) in v soboto zvečer tudi Norvežane (3:2), tako da je zasedlo prvo mesto v skupini B. To je doslej največji mednarodni uspeh slovenskega hokeja. Znašel se je na 9. mestu v končni olimpijski razvrstitvi. Pred njim so le moštva skupine A: Sovjetska zveza, ki si je na tej olimpiadi priborila zlato medaljo v hokeju z zmago nad Kanado (5:0), Češkoslovaška (srebrna medalja), Kanada (bronasta), Švedska, Finska, Združene države, Zahodnja Nemčija in Vzhodna Nemčija. Glede na to, da ima celo najmanjša teh držav (Finska) trikrat več prebivalstva kot Slovenija in da imajo vse te države neprimerno več sredstev, ki jih lahko žrtvujejo za šport, tudi za hokej, predvsem na tisoče ali desetisoče hokejistov, medtem ko jih je v Sloveniji zaradi pomanjkanja sredstev in trenerjev komaj nekaj sto (računajoč vse klube skupaj z vsem naraščanjem vred), potem je ta uspeh slovenskih hokejistov naravnost neverjeten.

Slovenski hokejisti so bili edino hokejsko moštvo na letošnji zimski olimpiadi, ki ni izgubilo nobene tekme in nobene igralo neodločeno.

SLOVENSKI HOKEJ V SKUPINI A?

Po dosedanjih predpisih glede svetovne lestvice bi morali slovenski hokejisti igrati na prihodnjem svetovnem prvenstvu v A skupini, v družbi najboljših. Vendar ni bilo glede tega še nič objavljeno, in kot se zdi, vlada o tem še precejšnja nejasnost tudi med odgovornimi. Tako se je npr. avtomatsko povzpela v skupino A zahodnonemška reprezentanca po zmagi v skupini B na svetovnem prvenstvu v Ljubljani in Zagrebu pred dvema letoma. Toda imamo vtis, da so slovenski hokejisti na olimpiadi v Grenobleu dosegli celo več, kot so sami želeli: gotovi so bili tretjega mesta v skupini B, s ciljem, da se povzpnejo na drugo me-

sto, o prvem pa so gojili le tihe želje. Zdaj so se jim uresničile, predvsem zaradi velike borbenosti in seveda tudi znanja, saj jih je njihov trener Čeh Mlčoch po zadnji tekmi v Grenobleu pohvalil, da igrajo zdaj zares dober hokej. Toda vprašanje je, če je slovenski hokej finančno in tehnično na dovolj krepkem temelju, da bi zmožal konkurenco v skupini A in se tam ohranil več kot eno sezono, saj pohaja sapa celo Nemcem. Tako se lahko zgodi, da bodo slovenski hokejisti na prihodnjem svetovnem prvenstvu le dobavitelji točk za »ta velike«, okt so bili na olimpiadi Nemci z Vzhoda in Zahoda.

ZA SLOVENCE JE VAŽNO UVELJAVLJANJE V ŠPORTU

Vendar pa bi bilo neumno odkloniti sodelovanja v A skupini. Če ne drugega, bi bila to slovenskim hokejistom potrebna šola za doseglo res vrhunske kvalitete v igri. Zato bodo morali pristojni slovenski športni in republiški forumi res vse storiti, da bo slovenskim hokejistom omogočeno, da se dostojno predstavijo v A skupini, če bo do tega prišlo. Omogočiti jim je treba popoln trening in dobrega trenerja (sedanji je morda najboljši, ker jih je res daleč spravil), predvsem pa mnogo tekem z najboljšimi moštvi v državah, ki so v A skupini. Hokej je izredno lep in moški šport, zato bi ga bilo treba čimbolj pospeševati.

Za Slovence, ki se ne moremo uveljavljati v svetu s številom ali s politično in vojaško močjo, pa tudi ne s težo našega gospodarstva, je šport na sploh nadvse važen kot sredstvo narodne propagande in vzgoje k narodni samozavesti, enako kot je n. pr. za Norvežane. Zato je tem večja škoda, da Slovenci na takih mednarodnih tekmovanjih na najvišji ravni ne tekmujejo pod slovenskim imenom. Ali res ni mogoče, da bi jugoslovanski narodi v mednarodni športni areni tekmovali pod zastavo svojih republik? In da bi te same prevzele vso skrb za šport? To je važno zlasti za slovenski šport.

BIMBO BIMBO BIMBO BIMBO

Piše MILE MIRNIK

Riše MARJAN BREGAR

trdili, da opica ni čaln gostujočega moštva, ker nima predpisanih hlač in majice s številko in da torej gol ne velja.

Tudi igralci so se sporekli med seboj. Prišlo je do hudih besed, besedam so sledile kretnje in začel se je pretep. Sodnik je zmeden gledal zdaj na pretepačce se igralce, zdaj opico nad vrati, dokler ni domači vratar le premočno udaril vratarja gostov po nosu: sodnik je zaskrbljen in pokazal belo piko — enajstmetrovka za goste.

Čil je z vratnice, stekel k srednjemu napadalcu na tleh, mu z zobmi in šapami bliskovito potegnil majico čez glavo, stekel z njo do gola, splezal na svojo vratnico in si, ker očitno ni ločil pravega namena tega oblačila, oblekel majico kakor hlače, tako da je vtaknil nogi skozi odprtine za roke.

Srednji napadalec je planil pokonci — ampak kako naj zdaj streljam na gol brez predpisane majice s številko?!

kotalila proti praznim vratom. Srednji napadalec gostov se je zapodil za njo — ampak Bimbo je bil hitrejši: planil je na žogo, jo zgrabil in stekel z njo v gol, splezal po mreži navzgor in obsedel na vratnici.

Med občinstvom se je dvignil vihar. Razdelilo se je v dve stranki: prvi so trdili, da je to gol, kajti če ne bi žoge zgrabila opica, bi jo dosegel srednji napadalec gostov in v prazna vrata bi jo menda že znal poriniti, gol je bil torej neizogiben in veljaven — drugi pa so

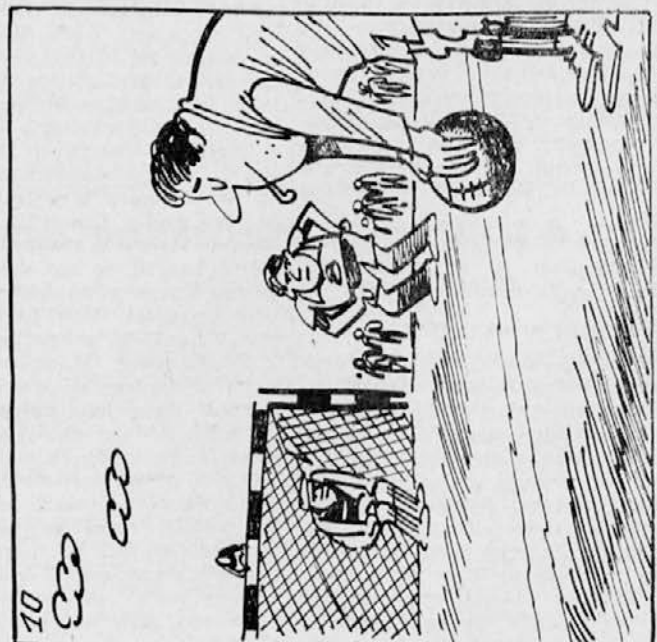
Očitno ga je med pravkajšnjim pretepom nekdo premočno sunil v želodec.

Občinstvo je začelo godrnjati, zmerom glasneje je zmerjalo in nazadnje je spet tulilo: »Pustite ga, ko bo zagledal žogo, bo spet dober kakor prej! — Fuij, sodnika v živalski vrt!« — in podobne duhovite opombe.

Kdove zakaj se je Bimbu zdelo potrebno, da se prav v tem trenutku spet vmeša v drugo zvezno ligo. Sko-

9. Sodnik razveljavi Bimbov gol
Silovit napad gostov se je zataknil v kazenskem prostoru: domača obramba je bila nepremagljiva, strel za strelom je odbijala izpred gola in čistila nevarne situacije. Vendar gostje niso popustili, vsi so se nagneti pred domača vrata, položaj je bil silno nevaren za domače moštvo in še občinstvo je utihnilo. Nenadoma... Vrtar domačih je bil stekel z vrat, da ubrani nenevaren strel, ampak žoga mu je zdrsnila iz rok in se za-

10. Bimbo se ne strinja z enajstmetrovko
Sodnik je s pomočjo stranskih sodnikov nazadnje le razvozljal in pomiril pretepačce se igralce ter postavil žogo na belo piko pred domačimi vrati: enajstmetrovka.

Občinstvo je spet utihnilo in v grobni tišini čakalo. Ampak enajstmetrovke ni bilo: srednji napadalec gostov, ki bi jo moral streljati, je ležal na tleh in se zvijal.